

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА**

**ПОСЛЕРЕВИЗИОНИ ИЗВЕШТАЈ О МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА
ИНСТИТУТА ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СРБИЈЕ „ДР МИЛАН ЈОВАНОВИЋ
БАТУТ“, БЕОГРАД
ПО РЕВИЗИЈИ СВРСИСХОДНОСТИ ПОСЛОВАЊА
„ДОСТУПНОСТ И ИСПРАВНОСТ ВОДЕ ЗА ПИЋЕ“**

**Број: 400-1098/2019-04/89
Београд, 02. 03. 2020. године**

САДРЖАЈ

1. УВОД	2
2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА	3
3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА	7

1. УВОД

Државна ревизорска институција (у даљем тексту Институција) издала је Извештај о ревизији сврсисходности пословања „Доступност и исправност воде за пиће“, број: 400–1098/2019–04/83 од 17. децембра 2019. године у којем је навела закључке и налазе.

С обзиром да све откривене несврсисходности нису биле отклоњене у току ревизије, Институција је од субјекта ревизије захтевала достављање одазивног извештаја.

Субјект ревизије је у остављеном року од 90 дана доставио одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице.

У одазивном извештају су приказане мере исправљања утврђених несврсисходности. У послеревизионом поступку смо прегледали одазивни извештај, оценили његову веродостојност и оценили да ли су мере исправљања задовољавајуће.

У овом извештају:

- приказујемо несврсисходности које су обелодањене у извештају о ревизији за које је захтевано предузимање мера исправљања,
- резимирамо предузете мере исправљања и
- дајемо мишљење о томе да ли су мере за исправљање стања, исказане у одазивном извештају, задовољавајуће.

2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА

2.1. Контрола и извештавање о исправности воде за пиће

2.1.1. Садржај и начин размене података о исправности и квалитету воде за пиће

2.1.1.1. Опис несврсисходности

Садржај и начин размене података о исправности и квалитету воде за пиће није адекватан што ствара ризик од непотпуног информисања и извештавања о исправности воде за пиће и њеном утицају на здравље.

Институционални оквир за прикупљање података о исправности воде за пиће је дефинисан, али јединствена методологија за прикупљање, обрада података и извештавање о исправности воде за пиће није прописана. Због тога што није прописана јединствена методологија за прикупљање података и извештавање о исправности воде за пиће постоји ризик да извештаји не садрже потпуне и/или упоредиве податке.

Институти и заводи за јавно здравље овлашћени су за спровођење обавезних контрола исправности воде за пиће и процену њеног утицаја на здравље. На основу извршених контрола институти и заводи за јавно здравље формирају електронске базе података о здравственој исправности воде за пиће. Ови подаци се периодично и по захтеву достављају ИЗЈЗ Србије „Др Милан Јовановић Батут“ ради праћења стања и израде периодичних и годишњих извештаја који садрже податке о исправности воде за пиће. Прикупљање података за потребе састављања извештаја о здравственој исправности воде за пиће јавних водовода и водних објеката спроводи се без прописане методологије којом би био ближе уређен начин исказивања података који се достављају.

Упоредним прегледом података садржаних у извештајима у којима се износе подаци о исправности воде за пиће уочено је да постоје разлике у исказаним подацима за јавне водоводе градских насеља које се односе на број водовода и број испитиваних узорака воде.

Разлике у исказаним подацима настају због различитог поступања института и завода за јавно здравље приликом достављања података, разлика у издвајању и обради података за различите извештаје, као и ограничених могућности провере тачности достављених података, што увећава ризик да није обезбеђена потпуност и/или упоредивост исказаних података у извештајима.

2.1.1.2. Исказане мере исправљања

Одговорним лицима Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ препоручено је да утврде јединствену методологију прикупљања података о исправности воде за пиће којом ће се дефинисати потребан обим и садржај података који се прикупљају и размењују, и на тај начин омогућити ефикасно управљање прикупљеним подацима и њихова анализа у циљу коришћења за извештавање и доношење одлука у вези са водом за пиће.

Препоруци је дат приоритет 2 који означава несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана односно препоруке по којима је потребно поступити у року до годину дана.

У одазивном извештају број 677-2 од 7. фебруара 2020. године, Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ известио је Институцију о предузетим

мерама исправљања до дана достављања одазивног извештаја и плану активности који садржи мере отклањања уочених несврсисходности у складу са задатим роковима за поступање.

До дана достављања одазивног извештаја предузете су следеће мере исправљања:

- дана 4. фебруара 2020. године формиран је Тим за израду Стручно методолошког упутства за прикупљање података, њихову анализу и извештавање о здравственој исправности воде за пиће и Стручно методолошког упутства за примену прописа приликом давања стручног мишљења о могућности коришћења воде за пиће,
- сачињен је план активности и мера са одређеним међуроковима и активностима за испуњење препоруке.

На основу усвојеног плана активности Тим за израду стручно-методолошког упутства за прикупљање података, њихову анализу и извештавање о здравственој исправности воде за пиће има задатак да дефинише:

- обим и садржај стручно-методолошког упутства,
- формат и сет података који се прикупљају,
- динамику и начин прикупљања података,
- критеријуме и елементе за анализу прикупљених података као и формата за извештавање.

За састављање прве верзије стручно-методолошког упутства одређен је рок до јуна 2020. године, а за коначну верзију одређен је рок најкасније до новембра 2020. године.

Као одговорно лице за предузимање планираних мера исправљања одређен је в.д. директора Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“.

Доказ: Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ је уз одазивни извештај, као доказ о предузетим мерама исправљања, приложио Решење о формирању Тима за израду Стручно методолошког упутства за прикупљање података, њихову анализу и извештавање о здравственој исправности воде за пиће и Стручно методолошког упутства за примену прописа приликом давања стручног мишљења о могућности коришћења воде за пиће, број 676-1 од 4. фебруара 2020. године, као и план активности и мера ради креирања стручно методолошких упутстава са прегледом динамике планираних активности.

2.1.1.3. Оцена мере исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене несврсисходности је у току.

2.2. Праћење и надзор над исправношћу воде за пиће

2.2.1. Забране због утврђене здравствене неисправности воде за пиће

2.2.1.1. Опис несврсисходности

Није обезбеђено једнако поступање завода за јавно здравље приликом оцене исправности узорака воде за пиће који се достављају санитарним инспекторима ради предузимања мера ограничења у употреби воде.

Заводи за јавно здравље различито поступају приликом оцене резултата лабораторијских испитивања и не дају за сваки резултат и оцену здравствене исправности, односно мишљење о безбедности употребе воде за пиће и припрему хране. Због наведене праксе постоји ризик да санитарни инспектори не располажу свим потребним информацијама за предузимање мера из своје надлежности.

Закон о водама прописује обавезу испоруке здравствено исправне воде за пиће. У случајевима када се резултатима анализа утврди да је вода за пиће здравствено неисправна, санитарни инспектор може изрећи мере којима се забрањује испорука или употреба воде за пиће. Санитарни инспектори одлуке о изрицању мере забране испоруке или употребе воде за пиће доносе углавном на основу резултата анализа које доставља надлежни институт/завод за јавно здравље. Приликом доношења одлуке инспектори поступају у складу са препорукама које дају лекари специјалисти из области хигијене, а које су, по правилу, садржане на извештају о резултатима анализа.

У периоду од 2015. до 2018. године осим критеријума за оцену исправности воде за пиће прописаних Правилником о хигијенској исправности воде за пиће, могућност употребе воде за пиће надлежни институти и заводи за јавно здравље анализирали су и на основу Водича Светске здравствене организације за квалитет воде за пиће којим су утврђене и листе параметара физичко-хемијске и микробиолошке неисправности са концентрацијама које су доказано штетне по здравље.

Након отпочињања поступка ревизије, министар здравља, министар заштите животне средине и министар грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре су у мају 2019. године. године споразумно донели Правилник о ближим условима за спровођење јавног здравља у области животне средине и здравља становништва.¹ Правилником је, између осталог, ближе прописан начин праћења и контроле здравствене исправности воде за пиће и процена утицаја на здравље становништва.² За процену квалитета и здравствене исправности, односно давање стручног мишљења о могућности коришћења воде за пиће утврђена је надлежност института и завода за јавно здравље. Такође, уређено је да се мишљење даје на основу резултата лабораторијског испитивања, узимајући у обзир одредбе законске регулативе која ближе уређује ову област и релевантне међународно признате препоруке, као и додатне критеријуме.

Уочена пракса неједнаког поступања завода за јавно здравље у претходном периоду указује на ризик да резултати о извршеном испитивању исправности воде за пиће и у будућем периоду неће садржати стручно мишљење о могућности коришћења воде за пиће.

2.2.1.2. Исказане мере исправљања

Одговорним лицима Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ препоручено је да донесу стручно-методолошко упутство за примену прописа приликом давања мишљења о могућности коришћења воде за пиће, којим ће се, у сарадњи са Министарством здравља и Покрајинским секретаријатом за здравство, дефинисати и начин и рокови за достављање мишљења надлежном санитарном инспектору.

Препоруци је дат приоритет 2 који означава несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана односно препоруке по којима је потребно поступити у року до годину дана.

---

¹ Службени гласник РС, бр. 34/19.

² Одредбе члана 5. Правилника о ближим условима за спровођење јавног здравља у области животне средине и здравља становништва.

У одазивном извештају број 677-2 од 7. фебруара 2020. године, Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ известио је Институцију о предузетим мерама исправљања до дана достављања одазивног извештаја и плану активности који садржи мере отклањања уочених несврсисходности у складу са задатим роковима за поступање.

До дана достављања одазивног извештаја предузете су следеће мере исправљања:

- дана 4. фебруара 2020. године формиран је Тим за израду Стручно методолошког упутства за прикупљање података, њихову анализу и извештавање о здравственој исправности воде за пиће и Стручно методолошког упутства за примену прописа приликом давања стручног мишљења о могућности коришћења воде за пиће,
- сачињен је план активности и мера са одређеним међуроковима и активностима за испуњење препоруке.

На основу усвојеног плана активности Тим за израду стручно-методолошког упутства за прикупљање података, њихову анализу и извештавање о здравственој исправности воде за пиће има задатак да:

- идентификује прописе и документа на које се позива приликом давања стручног мишљења,
- дефинише јединствени методолошки приступ за оцену здравствене безбедности узорака воде за пиће у зависности од врсте и измерене концентрације параметара, санитарно-хигијенске ситуације на терену и осталих информација.

За састављање прве верзије стручно-методолошког упутства одређен је рок до јуна 2020. године, а за коначну верзију одређен је рок најкасније до новембра 2020. године.

Као одговорно лице за предузимање планираних мера исправљања одређен је в.д. директора Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“.

Доказ: Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ је уз одазивни извештај, као доказ о предузетим мерама исправљања, приложио Решење о формирању Тима за израду Стручно методолошког упутства за прикупљање података, њихову анализу и извештавање о здравственој исправности воде за пиће и Стручно методолошког упутства за примену прописа приликом давања стручног мишљења о могућности коришћења воде за пиће, број 676-1 од 4. фебруара 2020. године, као и план активности и мера ради креирања стручно методолошких упутстава са прегледом динамике планираних активности.

2.2.1.3. Оцена мере исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене несврсисходности је у току.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА

Прегледали смо одазивни извештај број 677-2 од 7. фебруара 2020. године, који је, на основу захтева из Извештаја о ревизији сврсисходности „Доступност и исправност воде за пиће“, поднео Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“. Оценили смо да је одазивни извештај, који је потписао и печатом оверило одговорно лице Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“, веродостојан.

Вредновање мера исправљања смо оценили на основу њиховог описа и достављене документације. Сматрамо да смо добили довољне и одговарајуће доказе да можемо изрећи мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Оцењујемо, да су мере исправљања, описане у одазивном извештају који је поднео Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ задовољавајуће.

Напомена:

У складу са одредбама члана 37. Закона о Државној ревизорској институцији, а након истека рокова исказаним у одазивном извештају, потребно је да обавештавате Државну ревизорску институцију о предузетим мерама и активностима о отклањању откривених несврсисходности према роковима из одазивног извештаја и доставите одговарајуће доказе.

По истеку три године Државна ревизорска институција ће утврђивати ефекте остварене након спровођења препорука и отклањања откривених несврсисходности.

У ове ефекте укључиће се и ефекти које будете ви исказали предузетим мерама и активностима из одазивног извештаја.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
2. март 2020. године